

RICHARD
OSMAN

Vuimeinen
PIRU-LAINEN

Suomentanut Antti Saarilahti

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Englanninkielinen alkuteos *The Last Devil to Die*
Copyright © Richard Osman, 2023

Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Otava 2023

ISBN 978-951-1-43427-6

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2023

*Fred ja Jessie Wrightille, rakkaudella ja kiitoksin.
Tulette aina olemaan tarinani alku.*

Torstaina 27. joulukuuta, klo 23

Kuldesh Sharma toivoo olevansa oikeassa paikassa. Hän pysäköi hiekkatien päähän ympärillään puita, jotka näyttävät pimeydessä aavemaisilta.

Tänä iltapäivänä noin kello neljältä hän lopultakin teki päätöksensä istuessaan kauppansa takahuoneessa. Lipas oli pöydällä hänen edessään, ja radiossa soi Cliff Richardin jouluhitti ”Mistletoe and Wine”.

Kuldesh soitti kaksi puhelua, ja tässä hän nyt on.

Hän sammuttaa ajovalot ja istuu pilkkopimeässä.

Riski on hemmetinmoinen, se on varma. Mutta hän on melkein kahdeksankymppinen, joten mikäpä olisi parempi aika riskinottoon? Mikä on pahinta, mitä voi tapahtua? Sekö, että he etsivät hänet käsiinsä ja tappavat hänet?

Niin he epäilemättä tekisivätkin, mutta olisiko se niin paha asia?

Kuldesh ajattelee ystäväänsä Stepheniä. Sitä, miltä Stephen nykyään näyttää. Kuinka eksynyt, hiljainen ja kuihtunut hänestä onkaan tullut. Sellainen tulevaisuusko myös Kuldeshilla on edessään? Heillä, koko porukalla, oli ennen niin hauskaa. He osasivat panna ranttaliksi.

Maailmasta on tulossa Kuldeshille pelkkä kuiskaus. Vaimo on poissa, ystävät kaatuvat yksitellen. Hänellä on ollut ikävä elämän pauhua.

Ja yhtäkkiä kauppaan asteli mies lippaan kanssa.

Kauempaa puiden lomasta välkähtelee himmeää valoa. Moottorin ääni rikkoo hyisen hiljaisuuden. Alkaa sataa lunta, ja Kuldesh toivoo, ettei joudu ajamaan takaisin Brightonin liukkailla teillä.

Lähestyvän auton ajovalot pyyhkäisevät hänen takalasiaan.

Pam, pam, pam. Vanha sydän se siinä pamppailee. Hän oli melkein jo unohtanut sen olemassaolon.

Lipas ei ole Kuldeshin mukana. Se on kuitenkin hyvässä turvassa, joten niin on hänkin, ainakin toistaiseksi. Se on hänen vakuutuksensa. Hänen täytyy hankkia hiukan lisäätkaa. Ja jos se onnistuu, niin, no...

Lähestyvän auton ajovalot loistavat peileistä ja sitten sammuvat. Renkaat pysähtyvät narskuen, moottori sammuu, ja sitten on taas pimeää ja hiljaista.

Se on menoa nyt. Pitäisikö nousta ulos? Hän kuulee sulkeutuvan autonoven ja lähestyviä askelia.

Lunta sataa jo sakeammin. Kuinkahan kauan tämä vie? Hänen täytyy tietenkin selittää lippaan tilanne, hieman vakuutella, että kaikki on hyvin – mutta sen jälkeen hän toivon mukaan pääsee kotimatalle ennen kuin tienpinnat jäätyvät. Ajokelistä tulee kuolemanvaarallinen. Olisikohan –

Kuldesh Sharma näkee väläyksen asean lauettessa, mutta ennen kuin hän ehtii kuulla sen äänen, hän on jo kuollut.

ENSIMMÄINEN OSA

Mitä siis odotat?

I

Keskiwiikkona 26. joulukuuta, noin lounasaikaan

”Olen ollut naimisissa swansealaisen naisen kanssa”, sanoo Mervyn Collins. ”Punaiset hiukset ja niin edelleen.”

”Vai niin”, sanoo Elizabeth. ”Kuulostaa siltä, että häneen liittyy melkoinen tarina.”

”Tarinako?” Mervyn pudistaa päätään. ”Ei, me erosimme. Tiedättehän te naiset.”

”Tiedämme kyllä, Mervyn”, sanoo Joyce ja käy käsiksi Yorkshire-pannukakkuun. ”Tiedämme kyllä.”

Hiljaisuus. Ei ensimmäinen hiljaisuus tämän aterian aikana, Elizabeth panee merkille.

On tapaninpäivä, ja koolla Coopers Chasen ravintolassa on koko kopla sekä Mervyn. Kaikilla on päässään värikkäät paperikruunut, jotka ovat peräisin Joycen tuomista paukkukaramelleista. Joycen kruunu on liian iso ja uhkaa joka hetki valahda silmille. Ronin on liian pieni, ja pinkki kreppipaperi kiristää häntä ohimoista.

”Mervyn, oletko varma, ettei tilkka viiniä maistuisi?” Elizabeth kysyy.

”Alkoholia lounasaikaan? No ei”, Mervyn vastaa.

Kopla on viettänyt joulupäivän kukin omalla tahollaan. Elizabethin on myönnettävä, että tämä joulu oli vaikea. Hän oli toivonut, että erityinen päivä saisi jotain aikaan, toisi kipinää hänen mieheensä Stepheniin – että menneiden joulujen muistot kirjastaisivat tämän mieltä. Mutta ei. Joulu on nyt Stephenille vain päivä muiden joukossa. Tyhjä sivu vanhan kirjan lopussa. Elizabethia puistattaa ajatella, millainen vuosi heillä on edessään.

Kaikki neljä sopivat tapaavansa tapaninpäivän lounaalla ravintolassa. Joyce kysyi viime hetkellä, olisiko kohteliasta kutsua mukaan myös Mervyn. Mies on ollut Coopers Chasessa muutaman kuu-kauden, ja hänen on toistaiseksi ollut vaikea saada ystäviä.

”Hän on tänä jouluna ihan yksin”, Joyce sanoi, ja kaikki olivat yhtä mieltä, että Mervynkin pitäisi kutsua lounaalle. ”Kiva ajatus”, Ron sanoi, ja Ibrahim lisäsi, että Coopers Chasen eetoksen ydin on se, ettei kenenkään tarvitse olla yksinäinen jouluna.

Elizabeth puolestaan kehui Joycen jalomielisyyttä ja pani samalla merkille, että Mervyn oli tiettyssä valaistuksessa juuri sen tyyppinen komistus, jollaisiin Joyce tapasi ihastua. Tummat kulmakarvat, viikset, hopeiset hiukset, karhean walesilainen ääni. Elizabethille on aina vain selvempää, millainen on Joycen ihannemies, ja se näyttäisi olevan ”kuka tahansa edes jollain lailla komea”. ”Hän näyttää jonkin saippuaopperan pahikselta”, oli Ronin näkemys asiaan, ja Elizabeth luotti siinä suhteessa Ronin sanaan.

Tähän mennessä he ovat yrittäneet jutella Mervynin kanssa politiikasta (”ei minun alaani”), televisiosta (”mitä silläkin tekee”) ja avioliitosta (”olen ollut naimisissa swansealaisen naisen kanssa” jne.).

Mervynin ruoka saapuu. Hän kieltäytyi kalkkunasta, mutta keittiö suostui laittamaan hänelle sen sijaan scampia ja keitettyjä perunoita.

”Tykkäät näköjään scampista”, Ron toteaa nyökäten Mervynin lautasta kohti. Elizabethin on tunnustettava, että ainakin Ron yrittää virittää keskustelua.

”Syön scampia keskiviikkoisin”, Mervyn myöntää.

”Onko tänään keskiviikko?” Joyce kysyy. ”Menen aina sekaisin viikonpäivissä joulun tienoilla.”

”Tänään on keskiviikko”, Mervyn vahvistaa. ”Keskiviikko, joulukuun kahdeskymmeneskuudes.”

”Tiesitkö, että ’scampi’ on monikkomuoto?” tiedustelee Ibrahim, jonka paperikruunu on tyylikkäästi vinossa. ”Jokainen yksittäinen jättikatkaravun pyrstö on ’scampo’.”

”Itse asiassa tiesin”, Mervyn vastaa.

Elizabeth on vuosien varrella murtanut hankalampiakin tyyppejä kuin Mervyn. Kerran hänen täytyi kuulustella neuvostokenraalia, joka ei ollut puhua pukahtanut yli kolmen kuukauden vankeutensa aikana, ja tunnin kuluessa mies jo lauloi hänen kanssaan Noël Cowardia. Joyce on työstänyt Mervyniä nyt muutaman viikon, siitä saakka kun Bethany Waitesin tapaus päättyi. Toistaiseksi Joyce on saanut selville, että Mervyn on ollut koulun rehtori, hän on ollut naimisissa, hän on koira-ihmisiä ja hän pitää Elton Johnista, mutta sehän ei ole vielä kovinkaan paljon.

Elizabeth päättää, että tässä keskustelussa täytyy nyt tarttua härkää sarvista. Joskus potilaan virkoaminen vaatii šokkihoitoa.

”No mutta Mervyn, jos salaperäistä ystäväämme Swanseasta ei lasketa, mitä elämäsi kuuluu rakkauden saralla?”

”Minulla on mielitetty”, Mervyn paljastaa.

Elizabeth huomaa Joycen kohottavan kulmiaan aavistuksen verran.

”Hyvä homma”, Ron sanoo. ”Minkä niminen?”

”Tatiana”, Mervyn vastaa.

”Kaunis nimi”, sanoo Joyce. ”En luullakseni olekaan kuulut hänestä vielä?”

”Missä hän viettää joulun?” Ron kysyy.

”Liettuassa”, Mervyn kertoo.

”Baltian helmi”, Ibrahim toteaa.

”Emme ole tainneet nähdä häntä Coopers Chasessa sinä aikana, kun olet täällä asunut, vai kuinka?” Elizabeth kysyy.

”Häneltä on viety passi”, Mervyn selittää.

”Hyvänen aika”, Elizabeth sanoo. ”Sepä harmillista. Kuka sen on vienyt?”

”Viranomaiset”, Mervyn sanoo.

”Semmoisia ne ovat, ne helkutin viranomaiset”, Ron sanoo pudistellen päätään.

”Kaipaat häntä varmaan kovasti”, sanoo Ibrahim. ”Milloin näit hänet viimeksi?”

”Emme ihan vielä ole tavanneet”, Mervyn kertoo raaputtaen tartarkastiketta pois jättikatkaravun päältä.

”Ette ole tavanneet?” Joyce ihmettelee. ”Kuulostaa hieman epätavalliselta.”

”On vain ollut huonoa tuuria”, Mervyn selittää. ”Hänen lentonsa peruttiin, sitten häneltä varastettiin rahaa, ja nyt on tämä passijuttu. Tosirakkauden tie on aina ollut kivinen.”

”Toden totta”, Elizabeth nyökkäilee. ”Kivinenpä hyvinkin.”

”Mutta tuleeko hän siis sitten kun on saanut passinsa takaisin?” Ron utelee.

”Niin on tarkoitus”, Mervyn vahvistaa. ”Homma on hanskassa. Olen lähettänyt rahaa hänen veljelleen.”

Murhakerholaiset nyökkäävät ja vilkaisevat toisiinsa Mervynin syödessä scampiaan.

”Siitä puheen ollen, Mervyn”, sanoo Elizabeth suoristaen paperikruunuaan hivenen, ”kuinka paljon lähetit hänelle? Tälle veljelle siis?”

”Viisi tuhatta”, Mervyn vastaa. ”Kaiken kaikkiaan. Liettuassa on kamalasti korruptiota. Kaikki lahjovat kaikkia.”

”En tiennytkään”, Elizabeth sanoo. ”Minulla on monia hyviä muistoja Liettuasta. Voi Tatiana-parkaa. Entä ne rahat, jotka häneltä varastettiin? Olivatko nekin sinulta?”

Mervyn nyökkää. ”Minä ne lähetin, ja tulin tyypit panivat ne omiin taskuihinsa.”

Elizabeth täyttelee ystäviensä laseja. ”No, odotamme innolla hänen tapaamistaan.”

”Oikein kovasti”, Ibrahim komppaa.

”Mutta Mervyn”, Elizabeth jatkaa, ”kun Tatiana seuraavan kerran pyytää sinulta rahaa, voisitkohan kertoa minulle? Minulla on yhteyksiä. Voisin kenties auttaa.”

”Niinkö?” Mervyn sanoo.

”Ilman muuta”, Elizabeth vahvistaa. ”Mainitse asia minulle. Ennen kuin tulee lisää huonoa tuuria.”

”Kiitos”, Mervyn sanoo. ”Hän merkitsee minulle paljon. Siitä on aikaa, kun kukaan on kiinnittänyt minuun huomiota.”

”Minä olen tosin leiponut sinulle monta kakkua viime viikkoina”, Joyce huomauttaa.

”Niin, tiedän”, Mervyn sanoo. ”Mutta tarkoitinkin romanttisessa mielessä.”

”Ai, no siinä tapauksessa”, Joyce sanoo, ja Ron hörppää viiniä tukahduttaakseen nauruntyrskähdyksen.

Mervyn on epätavallinen vieras, mutta Elizabeth on viime aikoina oppinut kulkemaan virran mukana.

On kalkkunaa ja täytettä, ilmapalloja ja serpentiiniä, paukkukaramelleja ja päähineitä. On hyvä pullo punkkua ja taustalla musiikkia, jota Elizabeth arvelee jouluisiksi poplauluiksi. On ystäviä. Ja Joycen epäonnekasta flirttailua walesilaiselle miehelle, joka on ilmeisesti joutunut melko vakavan kansainvälisen petoksen uhriksi. Elizabeth osaa kuvitella ikävämpiäkin tapoja viettää joululoma.

”No mutta hyvää tapaninpäivää kaikille”, sanoo Ron kohottaen lasiaan.

Muutkin nostavat maljan.

”Ja sinulle, Mervyn, hyvää keskiviikkoa joulukuun kahdetta-kymmenettäkuudetta päivää”, Ibrahim lisää.

Mitch Maxwell pysyisi tavallisesti visusti loitolla, kun tavara-erää puretaan. Miksi ottaa riski olemalla varastolla samaan aikaan huumeiden kanssa? Mutta on päivänselvää, ettei tämä ole mikään tavallinen erä. Ja nykyisissä olosuhteissa on sitä parempi, mitä harvemmalla on asian kanssa tekemistä. Mitch on keskeyttänyt sormiensa rummuttamisen vain purrakseen kynsiään. Hermostuneisuus ei ole hänelle tuttua.

Lisäksi on tapaninpäivä, ja Mitch halusi päästä pois kotoa. Tai oikeastaan hänellä oli tarve päästä pois. Lapset kiukuttelivat, ja hän ja appiukko ajautuivat käsirysyyn väiteltyään, mistä eräs *Hakekaa kätilö!* -sarjan joulujakson näyttelijä oli tuttu. Appiukko on tällä hetkellä Hemel Hempsteadin sairaalassa leukamurtuman takia. Vaimo ja anoppi syyttävät molemmat Mitchiä syistä, joita hän ei ymmärrä, joten hän ajatteli, että hie-notunteisuus voisi olla nyt valttia. Niinpä oli oikein kätevää, että hän saattoi ajaa sadankuudenkymmenen kilometrin pää-hän Itä-Sussexiin valvomaan lastinpurkua henkilökohtaisesti.

Mitch on täällä varmistamassa, että sadantuhannen punnan arvosta heroiniä sisältävä koruton lipas puretaan kuorma-autosta, joka on juuri ajanut maihin autolautalta. Eihän se paljon rahaa ole, mutta se ei olekaan olennaista.

Lähetys läpäisi tullin. *Se* on olennaista.

Varasto on vanhalle viljelysmaalle sekavasti rakennetulla teollisuusalueella, vajaan kymmenen kilometrin päässä etelärannikosta. Täällä oli satoja vuosia sitten varmaankin latoja ja talleja, vehnää ja ohraa ja apilaa, hevosten kavioiden kopsetta, mutta nyt aluetta koristavat aaltopeltivarastot, vanhat Volvot ja rikkinäiset ikkunat. Britannian vanhat natisevat luut.

Tonttia ympäröi korkea metalliaita, jonka tarkoitus on pitää pikkuvargaat loitolla, jotta todelliset rikolliset pääsevät tekemään konnantöitään aidan sisäpuolella. Mitchin varaston alumiinikyltissä lukee *Sussex Logistics Systems*. Naapurissa on toinen kaikuva halli, *Future Transport Solutions Ltd*, joka on peitenimi varastetuille luksusautoille. Vasemmalla puolella on nimikyltitön parakki, ja siellä pyörittää liiketoimintaansa nainen, jota Mitch ei ole tavannut mutta joka kuulemma tehtailee ekstaasia ja passeja. Tontin kauimmaisessa nurkassa on *Bramber – Englannin hienoin kuohuviini*, tarkkaan ottaen heidän viininvalmistamonsa ja varastonsa. Mitchille selvisi vasta hiljattain, että kyseessä on itse asiassa todellinen yritys. Sitä pyörittävät sisko ja veli ovat suorastaan hurmaavia, ja he antoivat kaikille naapureilleen joululahjaksi laatikollisen viiniään. Se oli parempaa kuin samppanja ja myös merkittävä syy appiukon kanssa kehkeytyneeseen käsirsyyyn.

Mitchillä ei ole aavistustakaan, epäilevätkö Bramberin sisarukset olevansa koko alueen ainoa oikea yritys, mutta he näkivät kerran Mitchin ostavan KTM X-Bow -urheiluauton Future Transport Solutions Ltd:stä eivätkä silmäänsä räpäyttäneet. Joten ihan kelpo tyyppejä. Mitch arvelee, että englantilaisella kuohuviinillä voisi takoa hyvät rahat, joten hän on harkinnut sijoittamista. Loppujen lopuksi hän antoi asian olla, koska heroiinillakin voi takoa hyvät rahat, ja toisinaan on hyvä pysyä siinä minkä osaa. Hän on kuitenkin vähitellen muuttamassa mieltään sen suhteen, koska ongelmat vain kasaantuvat.

Varaston ovet ovat kiinni ja kuorma-auton takaovi auki. Kaksi miestä – tai no, mies ja poika – purkavat ajoneuvosta kukka-

ruukkuja. Minimimiehitys siis. Koska tilanne tosiaan on mikä on, Mitchin on jo täytynyt käskää heitä olemaan varovaisia. Tärkein lasti on toki syvälle kuormalavojen sekaan kätkeyty pieni laatikko, mutta eihän se tarkoita, etteikö kukkaruukuillakin voisi tienata muutaman punnan. Mitch myy niitä puutarhakeskuksiin ympäri Kaakkois-Englantia, ja se on ihan kivaa lailista bisnestä. Mutta kukaan ei maksa penniäkään särkyneestä kukkaruukusta.

Heroiini on terrakotalippaassa, joka näyttää tarkoituksella vanhalta, kuin surkealta puutarharojulta, siltä varalta että joku tulee nuuskimaan. Tylsä koriste-esine – se on heidän tavallinen tempunsa. Heroiini on pakattu lippaaseen Afganistanissa jossain Helmandin maakuntaa, ja lipas on sitten suljettu tiiviisti. Joku Mitchin järjestöstä – Lenny veti lyhimmän tikun – kävi siellä valvomassa, että heroiini oli puhdasta eikä kukaan yrittänyt kusettaa. Sen jälkeen terrakotalipas päätyi Lennyn huostassa moldovalaiseen kaupunkiin, jossa osattiin olla kyselemättä liikoja, ja siellä se kätkeyttiin huolellisesti satojen kukkaruukkujen sekaan. Tavarankuljetti maateitse Euroopan halki mies nimeltä Garry, jolla oli vankilatuomio takanaan eikä paljonkaan menetettävää.

Mitch on toimistossa hätäisesti kyhättyssä puolikerroksessa varaston perällä ja raaputtaa käsivartensa ”Jumala rakastaa yrittäjää” -tatuointia. Everton on häviämässä Manchester Citylle 2–0, mikä oli odotettavissa mutta ärsyttää silti. Mitchiä pyydettiin kerran liittymään konsortioon, jonka tarkoitus oli ostaa Everton FC. Ajatus lapsuuden jalkapalloseuran ja elinikäisen intohimon kohteen osaomistuksesta houkutteli kyllä, mutta mitä enemmän Mitch tutustui jalkapalloon liiketoimintana, sitä vakaammin hän tuli jälleen kerran siihen tulokseen, että kannattaisi varmaankin vain pysytellä heroiinin parissa.

Mitch saa tekstiviestin vaimoltaan Kellieltä.

Isä pääsi sairaalasta. Sanoo aikovansa tappaa sinut.

Jotkut tarkoittaisivat sitä kuvaannollisesti, mutta Mitchin appi-ukko on Manchesterin suurimpiin kuuluvan jengin johtaja. Kerran hän osti Mitchille joululahjaksi poliisikäyttöön tarkoitettua etälamaauttimen. Hänen kanssaan täytyy siis olla varovainen. Mutta eivätkö kaikki joudu olemaan varovaisia appivanhempiensä kanssa? Mitch on varma, ettei tässä mitään hätää ole: hänen avioliittonsa Kellien kanssa on ollut tarina kaiken voittavasta rakkaudesta. He ovat Romeo ja Julia, jotka yhdistivät Liverpoolin ja Manchesterin. Mitch kirjoittaa vastauksen.

Kerro, että olen ostanut hänelle Range Roverin.

Toimiston huteralta ovelta kuuluu kumea koputus, ja sisään astuu Mitchin kakkosmies Dom Holt.

”Kaikki kunnossa”, Dom sanoo. ”Ruukut on purettu ja lipas on kassakaapissa.”

”Kiitti, Dom.”

”Haluatko nähdä sen? Ruma kuin mikä.”

”Enpä kuule taida”, Mitch vastaa. ”Tämän lähemmäs en halua mennä.”

”Lähetän sinulle kuvan”, Dom sanoo. ”Ihan vain, että olet nähnyt sen.”

”Milloin se on lähdössä?” Mitch on tietoinen, etteivät he vielä ole selvillä vesillä. Mutta tulli oli hänen suurin huolenaiheensa. Kai tie nyt on selvä? Mikä muka voisi vielä mennä pieleen?

”Yhdeksältä aamulla”, Dom vastaa. ”Kauppa aukeaa kymmeneltä. Laitan sen pojan matkaan.”

”Hyvä poika”, Mitch sanoo. ”Minne se menee? Brightoniinko?”

Dom nyökkää. ”Antiikkikauppaan. Äijälle nimeltä Kuldesh Sharma. Ei vakiopaikkojamme, mutta se oli ainoa löytämämme, joka on auki. Ei pitäisi tuottaa ongelmia.”

Manchester City laukoo kolmannen maalinsa, ja Mitch säväh-tää. Hän sammuttaa iPadinsa – siinä oli jo kurjuutta kerrakseen.

”Jätän homman sinulle. Minun on parasta suunnata kotiin-päin”, Mitch sanoo. ”Voisiko poikasi napata sen Range Roverin, joka on parkissa kuohuviinipaikan ulkopuolella, ja ajaa sen puolestani Hertfordshireen?”

”Onnistuu, pomo”, Dom vakuuttaa. ”Hän on viidentoista, mutta ne vehkeethän ajavat itse itseään. Voin viedä lippaan perille itse.”

Mitch poistuu rakennuksesta hätäuloskäynnin kautta. Häntä ei ole nähnyt kukaan paitsi Dom ja nuorukainen, ja hän ja Dom ovat käyneet koulua yhdessä ja itse asiassa saaneet koulusta pot-kutkin yhdessä, joten sen suhteen ei ole huolen häivää.

Dom muutti etelärannikolle kymmenen vuotta sitten syty-tettyään tulipalon väärään varastorakennukseen, ja hän on nyt vastuussa kaikista Newhavenista lähtevistä toimituksista. Hyvin kätevää. Täällä on hyvät koulutkin, joten Dom on tyytyväinen. Hänen poikansa pääsi juuri kuninkaalliseen balettikouluun. Kaikki on sujunut hienosti, viime kuukausia lukuun ottamatta. Mutta vaikeudet ovat takanapäin. Kunhan tämän homman kanssa ei tule ongelmia. Ja toistaiseksi onkin mennyt hyvin.

Mitch pyörittelee hartioitaan ja valmistautuu lähtemään koti-matkalle. Appiukko ei ole tyytyväinen, mutta he käyvät tuopilla ja katsovat jonkin *Fast & Furiousin* ja sitten kaikki on taas hyvin. Mitch saattaa saada mustan silmän – täytyyhän vanhuksen antaa mojuuttaa nyrkillä vastineeksi siitä, mitä Mitch teki – mutta eiköhän Range Rover saa hänet leppymään.

Yksi pikku lipas, sata tonnia tuottoa. Ihan mukavasti tapanin-päiväksi.

Se, mitä huomisen jälkeen tapahtuu, ei kuulu Mitchille. Hänen hommansa on saada lipas Afganistanista pieneen brightonilaiseen antiikkiliikkeeseen. Heti kun joku käy hakemassa sen, Mitchin työ on tehty. Huomenna aamulla kauppaan astuu mies – tai ehkä

nainen, mistäpä sen tietää –, joka ostaa lippaan ja menee matkoihinsa. Sisältö tarkistetaan, ja maksu saapuu Mitchin tilille välittömästi.

Ja mikä tärkeintä, silloin hän tietää, että hänen järjestönsä on taas turvassa. Viime kuukaudet ovat olleet melkoista aikaa. On ollut takavarikkoja satamissa, kuljettajien pidätyksiä, kuriirien pidätyksiä. Siksi Mitch on ollut tämän erän suhteen hissun kissun ja kertonut siitä vain luotettavalle väelle. Kokeillut kepillä jäätä.

Huomisesta alkaen hänen ei toivottavasti tarvitse ajatella rumaa terrakottalipasta enää koskaan. Hän haluaa vain saada rahat talteen ja siirtyä seuraavaan hommaan.

Jos Mitch olisi teollisuusalueelta lähtiessään katsonut vasemmalle, tien toiselle puolelle, hän olisi nähnyt levähdysalueelle pysähtyneen moottoripyörälähetin. Ja silloin hän olisi saattanut tulla ajatelleeksi, että se oli moottoripyörälähetille epätavallinen paikka, epätavallinen kellonaika ja epätavallinen päivä pysähtyä. Mutta Mitch ei huomaa miestä, joten sellainen ajatus ei juolahda hänen mieleensä, ja hän ajelee huolettomasti takaisin kotiin.

Moottoripyöräilijä jää siihen, missä onkin.

Joyce

Hei taas!

En kirjoittanut päiväkirjaa eilen, koska oli joulupäivä ja silloin oli vähän kaikkea. Niin kuin jouluna aina. Oli Baileys-konvehteja ja torttuja ja televisiota. Asunnossa oli Joannan mielestä hieman liian kuuma, ja sitten kun olin korjannut asian, olikin hieman liian kylmä. Joannalla on kodissaan lattialämmitys kaikkialla, kuten hän mielellään aina muistuttaa.

Joulukoristeita riittää kaikkialla ympärilläni, mikä saa minut hymyilemään. Punainen, kulta ja hopea välkehtivät jouluvaloissa, ja seinällä on kortteja sekä vanhoilta että uusilta ystävilä. Joulukuusen latvassa – se ei ole oikea kuusi, mutta älkää kertoko kenellekään, koska ostin sen John Lewisistä eikä eroa todellakaan huomaa – on Joannan alakoulussa tekemä enkeli. Se koostuu vessapaperirullasta, alumiinifoliosta, pitsistä ja puulusikasta, johon on piirretty kasvot. Se on ollut latvakoristeena nyt reilut neljäkymmentä joulua. Yli puolet elämästäni!

Ensimmäiset neljä tai viisi joulua Joanna oli hyvin ylpeä ja innoissaan, kun näki oman enkelinsä kuusen latvassa, sitten oli kaksi tai kolme joulua kasvavaa kiusaantuneisuutta, ja niitä seurasi sanoisinko kolmekymmentä joulua suoranaista vihaa

enkelirukkaa kohtaan. Viime vuosina olen kuitenkin huomannut hänen suhtautumisensa lämmenneen taas hieman, ja kun tänä jouluna olin palaamassa huoneeseen mukanani lautasellinen jaffakeksejä, löysin Joannan koskettamasta enkeliä kyyneleet silmäkulmissaan.

Olihan se yllättävää, mutta toisaalta enkeli on ollut siinä joka joulukuun melkein hänen koko elämänsä ajan.

Joanna toi mukanaan poikaystävänsä Scottin, sen jalkapalloseuran puheenjohtajan. Olin olettanut meneväni itse heidän luokseen, sillä Joannan koti näyttää Instagramissa aivan ihanan jouluiselta. On kukat ja rusetit ja oikea kuusi. Kynttilät ovat minun mielestäni liian lähellä verhoja, mutta Joannahan päättää itse omista asioistaan.

Hän ilmoitti vasta joulukuun kahdentenkymmenentenä päivänä, että he viettäisivätkin joulun minun luonani, ja sanoi, että ruoasta ei tarvitse huolehtia, koska he toisivat kaiken mukanaan esikypsennettynä jostain lontoolaisesta ravintolasta. ”Äiti, sinun ei tarvitse laittaa mitään”, hän sanoi, mikä oli sääli, koska olisin laittanut ruokaa mielelläni.

Miksi he siis tulivat tänne? No, he olivat lentämässä joulupäivän iltana Saint Lucialle, ja lento siirrettiin viime hetkellä Heathrow’lta heidän läheltään Gatwickiin minun lähelleni.

Niinpä minä olin kätevin vaihtoehto. Ja eikö joskus tule tyytyä siihen?

Minäpä kerron teille jotain muutakin, kun nyt muistan. Meillä oli jouluateriaa hanhea. Siis hanhea! Sanoin, että minulla on kalkkuna, jonka voisin valmistaa, mutta Joanna sanoi, että hanhi on oikeastaan perinteisempää kuin kalkkuna, ja minä vastasin, että katin kontit, vai muka hanhi perinteisempää kuin kalkkuna, mihin Joanna sanoi, että äiti, ei Charles Dickens joulua keksinyt, ja minä totesin, että tiedän sen oikein hyvin – en ollut ihan varma, mihin hän viittasi, mutta väistösini olevani häviöllä ja minun piti varmistella asemiani –, ja

hän sanoi, että no niin, syödään siis hanhea, ja minä tarjouduin hankkimaan paukkukaramellit, mutta hän sanoi, että ei, äiti, ei paukkukaramelleja, ei olla kahdeksankymmentäluvulla. Sitä lukuun ottamatta joulun sujui mukavasti, ja me katsoimme televisiosta kuninkaan puheen, vaikka tiesin, ettei Joanna halunnut. Oikeastaan en halunnut minäkään, mutta me molemmat tiesimme, että hän oli minulle voiton velkaa. Minusta Charles pärjäsi hyvin – muistan vielä itsekin ensimmäisen joulun ilman omaa äitiäni.

Joannan lahja minulle oli ihana, semmoinen avaruuskäyttöön tarkoitettu termospullo, ja siihen on kaiverrettu: *Hyvää joulua äidille! Olkoon ensi vuotesi murhaton.* Mitäköhän kaupan väki ajatteli tekstistä? Joanna toi kukkiakin, ja jalkapalloseuran puheenjohtaja antoi minulle rannekorun, jota kuvailisin kauniiksi ajatukseksi.

Mutta lahjoja on mukava avata. Minun lahjani Joannalle oli Kate Atkinsonin uusi kirja ja jokin hajuvesi, jonka nimen hän oli lähettänyt minulle, ja jalkapalloseuran puheenjohtajalle annoin kalvosinnapit, joita hänkin varmaan kuvailisi kauniiksi ajatukseksi. Laitan aina kuitit lahjapaketteihin. Minun äitini teki samoin. Mutten usko, että Scott palauttaa kalvosinnappeja, koska ostin ne Brightonin Marks & Spenceristä, ja hän tuntuu olevan koko ajan joko Lontoossa tai Dubaissa.

Tänään oli murhakerhon lounas, joten sain vihdoinkin kalkkunaa ja paukkukaramelleja. Minä vaatimalla vaadin. Elizabeth oli selvästi aikeissa esittää vastalauseensa molempiin mutta muutti sitten mielensä, joten näytin varmaankin päättävältä. Mutta taisin kuitenkin tehdä virheen, kun kutsuin Mervynin liittymään seuraan. Ajattelen koko ajan, että kohta hän heltyy, mutta pahoin pelkään, että tällä kertaa haukun väärää puuta. Kunpa vain jonain päivänä haukkuisin oikeaa puuta. Ennen kuin puut loppuvat. Tai ennen kuin lopetan haukkumisen kokonaan.

Lounaan jälkeen vetäydyimme Ibrahimin asuntoon ja Mervyn lähti kotiinsa. Hän paljasti, että hänellä on nettityttöystävä nimeltä Tatiana, jota hän ei ole koskaan tavannut mutta jolle hän ilmeisesti silti lähettää rahaa. Ibrahim sanoo, että Mervyn on ”romanssihujauksen” uhri ja aikoo keskustella siitä Donnan ja Chrisin kanssa. Milloin poliisit palaavat töihin joulun jälkeen? Gerry palasi töihin joskus tammikuun neljännen tienoilla, mutta poliiseilla on varmaan erilaiset lomamatkat kuin Länsi-Sussexin kreivikunnanvaltuustolla.

Minäpä kerron, mitä lahjoja annoimme toisillemme.

Elizabethilta Joycelle – Jalkakylpy. Se mitä mainostetaan televisiossa. Minä olen siinä nyt. Tai siis jalkani ovat.

Joycelta Elizabethille – Marks & Spencer -lahjakortti.

Elizabethilta Ronille – Viskipullo.

Ibrahimilta Ronille – Jonkun sellaisen jalkapalloilijan omaelämäkerta, josta en ollut kuullutkaan. Ei ollut David Beckham tai Gary Lineker.

Ronilta Elizabethille – Viskipullo.

Joycelta Ronille – Marks & Spencer -lahjakortti.

Ibrahimilta Elizabethille – Kirja nimeltä *Psykoopaattitesti*.

Elizabethilta Ibrahimille – Maalaus Kairosta. Se sai Ibrahimin kyyneliin, joten heillä on selvästikin ollut jossain vaiheessa keskustelu, jossa minä en ollut mukana.

Joycelta Ibrahimille – Marks & Spencer -lahjakortti. Ja tämä oli Elizabethin lahjan jälkeen, joten minusta tuntui, että olisin voinut valita paremminkin.

Ibrahimilta Joycelle – Marks & Spencer -lahjakortti. Huh!

Ronilta Joycelle – *Kamasutra*. Hyvin hauskaa, Ron.

Ibrahimilta Alanille – Vinkuva puhelin.

Alanilta Ibrahimille – Savitaulu, jossa on Alanin tassunjälki.

Ibrahim liikkuttui taas kyyneliin. Jes!

Ronilta Ibrahimille – Oscar-patsaan jäljitelmä, jossa luki
Mun paras kamu. Se sai koko porukan remahtamaan
nauruun.

Me joimme ja lauloimme vähän yhdessä – voitteko uskoa, ettei Elizabeth osaa *Joulusydämen* sanoja? Vaikka enhän minäkään toisaalta osaa virren *Aikaan keskitalven saapui myrskysää* sanoja. Kuuntelimme Ronin paasasta monarkiaa vastaan noin kaksikymmentäviisi minuuttia, ja sitten lähdimme omille teillemme.

Kun palasin kotiin, avasin lahjan, jonka Donna oli lähettänyt, mikä olikin häneltä ihanasti tehty, koska en ole varma, ansaitsevatko poliisikonstaapelit kovin paljon. Se oli pieni messinkinen koira, joka näyttää vähän Alanilta, jos silmiä siristää. Hän osti sen Brightonista, Kemptown Curiosista. Liike on Stephenin ystävän Kuldeshin, joka auttoi meitä viimeisimmän tapauksemme kanssa. Kuulostaa ihan minun tyylieltäni paikalta. Ehkäpä käväisen siellä, koska nyt minun täytyy ostaa Donnalle jotain vastalahjaksi. Onpa mukavaa, kun on ihmisiä, joille ostaa lahjoja.

Minulla on siis kaiken kaikkiaan ollut ihastuttava tapaninpäivä, ja aion nukahtaa Judi Denchin tähdittämän elokuvan ääreen. Muuta ei puutukaan kuin Gerry hotkimassa Quality Street -konveheteja, joiden kääreet hänellä oli tapana jättää rasiaan. Se ärsytti minua silloin, mutta antaisin kaikkeni, jos saisin hänet takaisin. Gerry piti mansikasta ja appelsiini-kermasta, minä taas toffeekolikoista, ja jos haluatte tietää onnellisen avioliiton reseptin, niin se on siinä.

Joanna antoi minulle ison lähtöhalauksen ja sanoi rakastavansa minua. Hän saattaa olla väärässä kalkkunan ja paukkukaramellien suhteen, mutta on hänellä vielä jokunen ässä hihassaan. Miksi joulukuukuu tuntuu niin erityiseltä? Kaikki, mikä on huonosti, tuntuu olevan vieläkin huonommin, ja kaikki, mikä on hyvin, on vieläkin paremmin.

Ihanat ystäväni, ihana tyttäreni. Mieheni, joka on poissa.
Hänen hassu hymynsä, joka on poissa.

Minusta tuntuu, että pitäisi nostaa malja jollekin, joten jospa
nostan maljan murhattomalle uudelle vuodelle.